

Záver Rady z 26. novembra 2012 o európskej stratégii vytvárania lepšieho internetu pre deti

(2012/C 393/04)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE

SO ZÁUJMOM VÍTA:

prijatie európskej stratégie vytvárania lepšieho internetu pre deti ⁽¹⁾ Komisiou 2. mája 2012 a SCHVAEUJE zameranie uvedenej stratégie na štyri piliere činnosti: 1. podporu kvality obsahu online pre deti; 2. zvyšovanie informovanosti a preberanie zodpovednosti; 3. vytváranie bezpečného prostredia online pre deti a 4. boj proti šíreniu materiálu online, ktorý zobrazuje sexuálne zneužívanie detí.

PRIPOMÍNA:

- Program EÚ v oblasti práv dieťaťa ⁽²⁾, v ktorom sa za jeden z cieľov stanovuje dosiahnutie vysokej úrovne ochrany detí v digitálnom svete pri plnom zachovaní ich práva na prístup k internetu v prospech ich sociálneho a kultúrneho rozvoja,
- význam programov pre bezpečnejší internet, prostredníctvom ktorých EÚ od roku 1999 koordinovala a podporovala úsilie o zabezpečenie toho, aby sa internet stal bezpečnejším miestom pre deti, ako aj kľúčovú úlohu centier bezpečnejšieho internetu,
- Digitálnu agendu pre Európu ⁽³⁾, ktorej opatrenia majú okrem iného za cieľ zvyšovať mediálnu gramotnosť ⁽⁴⁾, najmä digitálnu kompetenciu ⁽⁵⁾, zlepšovať digitálnu integráciu, ako aj podporovať technickú inováciu a vytváranie pracovných miest a tak prispievať k jednotnému digitálnemu trhu.

ZDÔRAZŇUJE:

1. pretrvávajúci význam svojich záverov z roku 2011 o ochrane detí v digitálnom svete ⁽⁶⁾, v ktorých sa členské

⁽¹⁾ KOM(2012) 196 v konečnom znení – dokument 9486/12

⁽²⁾ KOM(2011) 60 v konečnom znení – dokument 7226/11.

⁽³⁾ 9981/10 REV 1 [KOM(2010) 245 v konečnom znení/2].

⁽⁴⁾ Mediálna gramotnosť je „schopnosť dostať sa k médiám a chápať ich, kriticky ich vyhodnocovať, ako aj vytvárať a sprostredkovať mediálny obsah“ (závery Rady z 27. novembra 2009 o mediálnej gramotnosti v digitálnom prostredí – Ú. v. EÚ C 301, 11.12.2009, s. 12).

⁽⁵⁾ „... Digitálna kompetencia si vyžaduje riadne porozumenie a vedomosti o povahe, úlohe a príležitostiach TIS v každodenných súvislostiach [...] a porozumenie príležitostiam a možným rizikám, ktoré sú spojené s internetom a komunikáciou pomocou elektronických médií (elektronická pošta, sieťové nástroje) [...]. Potrebné zručnosti zahŕňajú schopnosť vyhľadávať, zhromažďovať a spracovávať informácie a používať ich kritickým a systematickým spôsobom [...] Jednotlivci by mali byť tiež schopní používať TIS na podporu kritického myslenia, kreativity a inovácie [...]“ [Odporúčanie Európskeho parlamentu a Rady z 18. decembra 2006 o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie (2006/962/ES).] (Ú. v. EÚ L 394, 30.12.2006, s. 10.)

⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ C 372, 20.12.2011, s. 15.

štáty, Komisia a odvetvie vyzývajú, aby vykonali kroky na vytvorenie bezpečného prostredia online pre deti a aby prijali opatrenia potrebné na boj proti nezákonnému obsahu, akým sú napríklad snímky zobrazujúce sexuálne zneužívanie detí;

2. prijatie smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/93/EÚ z 13. decembra 2011 o boji proti sexuálnemu zneužívaniu a sexuálnemu vykorisťovaniu detí a proti detskej pornografii, ktorou sa nahrádza rámcové rozhodnutie Rady 2004/68/SVV ⁽⁷⁾, ktorú musia členské štáty implementovať;
3. že tieto súčasné závery sa sústreďia najmä na otázky nastolené v rámci 1. a 2. piliera uvedenej stratégie, keďže závery Rady z roku 2011 a smernica 2011/93/EÚ sa vzťahujú na činnosti v rámci 3. a 4. piliera európskej stratégie vytvárania lepšieho internetu pre deti;
4. že tieto závery a závery z roku 2011 sa dopĺňajú a predstavujú celkovú reakciu Rady na európsku stratégiu, ktorú navrhuje Komisia.

BERIE NA VEDOMIE:

1. vytvorenie koalície pre vytvorenie internetu ako lepšieho miesta pre deti z iniciatívy Komisie a pracovný program tejto koalície zameraný na dosiahnutie pokroku a výsledkov v piatich oblastiach činnosti (nástroje na oznamovanie, nastavenia ochrany súkromia zodpovedajúce veku, klasifikácia obsahu, rodičovská kontrola, odstraňovanie materiálu, ktorý zobrazuje zneužívanie detí) ⁽⁸⁾;
2. návrh nariadenia o zriadení nástroja Spájame Európu ⁽⁹⁾ a návrh nariadenia pre transeurópske telekomunikačné siete ⁽¹⁰⁾, ktoré predložila Komisia a v ktorých sa plánuje financovanie infraštruktúry služieb bezpečnejšieho internetu na európskej, ako aj vnútroštátnej úrovni;

⁽⁷⁾ Ú. v. EÚ L 335, 17.12.2011, s. 1, a korigendum k smernici (Ú. v. EÚ L 18, 21.1.2012, s. 7).

⁽⁸⁾ Táto koalícia je iniciatívou pod vedením odvetvia a jej členmi sú európske a celosvetové spoločnosti z oblasti informačných a komunikačných technológií a médií (http://ec.europa.eu/information_society/activities/sip/docs/ceo_coalition/ceo_coalition_statement.pdf).

⁽⁹⁾ 16176/11.

⁽¹⁰⁾ 16006/11.

3. návrh Komisie týkajúci sa nariadenia, ktorým sa zriaďuje program Horizont 2020 ⁽¹⁾, v ktorom sa plánuje financovanie výskumu okrem iného v oblastiach spojených s interakciou detí s internetom, a návrh nariadenia, ktorým sa zriaďuje program Erasmus pre všetkých ⁽²⁾, v ktorom sa plánuje financovanie iniciatív pre mediálnu a digitálnu gramotnosť v oblasti vzdelávania;
4. výzvu Komisie adresovanú členským štátom, aby vymenovali národných propagátorov digitalizácie, ktorých práca sa zameriava na propagáciu prínosov inkluzívnej digitálnej spoločnosti ⁽³⁾;
5. prácu Rady Európy v rámci jej stratégie pre správu internetu (2012 – 2015), pokiaľ ide o ochranu a preberanie zodpovednosti detí online;
6. veľmi dobré výsledky a postupy existujúcich vnútroštátnych projektov, cez ktoré sa podporujú podobné ciele, ako napríklad vytvorenie kvalitného obsahu online pre deti alebo ochrana maloletých napríklad prostredníctvom nástrojov na kontrolu, zvyšovanie informovanosti a preberanie zodpovednosti.

ZDÔRAŽŇUJE, ŽE:

1. interaktívna a všadeprítomná povaha internetu poskytuje veľa príležitostí na rozvoj mediálnej gramotnosti, najmä digitálnych kompetencií, ktorými sa podporuje kritické myslenie, analytické zručnosti, inovácia a tvorivosť. Rozvoj mediálnej gramotnosti, najmä digitálnych kompetencií, je u detí dôležitý na to, aby sa mohli bezpečne prispôbovať neustále sa vyvíjajúcim novým technológiám a zo všeobecnejšieho hľadiska aby mohli svoj svet formovať bezpečne a tvorivo;
2. pre našu spoločnosť môžu mať dlhodobé účinky nedostatku investovania do politík, ktoré majú vplyv na deti, vážne dôsledky ⁽⁴⁾, čím sa zdôrazňuje, že je potrebné, aby sa riešila otázka konkrétnych potrieb a zraniteľnosti detí online a aby sa zabezpečilo, že internet bude miestom príležitostí pre všetky deti v Európe bez ohľadu na etnický pôvod a sociálne a kultúrne zázemie, ako aj pre deti s postihnutím a osobitnými potrebami s cieľom znižovať rozdiely, ktoré v súčasnosti existujú v digitálnej oblasti;
3. je dôležité koordinovať vykonávanie činností začatých v rámci európskej stratégie na vnútroštátnej, ako aj európskej úrovni, pričom by sa mala podporovať interakcia medzi zainteresovanými stranami, ktorá by zahŕňala predovšetkým deti, rezorty, príslušné inštitúcie, MVO a dané odvetvie; príkladom posilnenej spolupráce na európskej úrovni je zabezpečenie ďalšej a intenzívnejšej koordinácie práce vykonávanej v rámci siete centier bezpečnejšieho internetu v členských štátoch, ktorú financuje EÚ;

4. samoregulácia je dôležitá, lebo internet je rýchlo sa meniacim prostredím, ktoré si vyžaduje flexibilitu, aby sa zabránilo obmedzovaniu jeho potenciálu rastu a schopnosti prispôbovať sa; na dosiahnutie účinnosti je však potrebné, aby sa táto samoregulácia nezávisle monitorovala a hodnotila a tiež úzko prepájala s iniciatívami na podporu informovanosti a preberania zodpovednosti.

ODPORÚČA, ABY SA OPATRENIA VYKONÁVALI V TÝCHTO OBLASTIACH:

OBLASŤ 1: Viac kvalitného obsahu online pre deti

VZHLADOM NA TO, ŽE:

1. deti sú vystavené internetu z čoraz rôznorodejších zariadení a v čoraz mladšom veku, ale nenachádzajú obsah dostatočnej kvality vhodný pre svoj vek;
2. výraz „kvalitný obsah online pre deti“ by sa mal chápať ako obsah, z ktorého majú deti určitým spôsobom úžitok – napríklad takým spôsobom, že sa zlepšia ich vedomosti, zručnosti a spôsobilosti s osobitným dôrazom na tvorivosť – a ktorý je navyše pre deti atraktívny a použiteľný, spoľahlivý a bezpečný, a v prípade potreby ako obsah, v ktorom sú reklama alebo komunikácia komerčného charakteru jasne rozpoznateľné ⁽⁵⁾;
3. dostupnosťou kvalitného obsahu online pre deti sa môže zlepšiť využívanie internetu deťmi a výrazne uľahčiť rozširovanie a aktívne používanie širokopásmového prístupu k internetu v domácnostiach EÚ ⁽⁶⁾ a naopak;
4. zvyšovaním informovanosti spotrebiteľov (detí, rodičov a pedagógov) a ich dôvery vo využívanie obsahu z rôznych krajín a zariadení by sa mohla znížiť fragmentácia jednotného digitálneho trhu pri rešpektovaní jazykových a kultúrnych osobitostí každého členského štátu;

⁽¹⁾ 17933/11.

⁽²⁾ 17188/11.

⁽³⁾ Pre informáciu: <https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/digital-champions>;

<https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/about-0>

⁽⁴⁾ Program EÚ v oblasti práv dieťaťa.

⁽⁵⁾ Na základe: Vytváranie a poskytovanie obsahu online pre deti a mladých ľudí – súpis, http://ec.europa.eu/information_society/activities/sip/docs/competition/final_draft.pdf

⁽⁶⁾ Pracovný dokument útvarov Komisie z 23. marca 2012 o vnútroštátnych plánoch v oblasti širokopásmového pripojenia [SWD(2012) 68 final], s. 17.

5. podpora, vytváranie a šírenie kvalitného obsahu online si vyžaduje dynamickú a úzku spoluprácu medzi verejnými a súkromnými tvorcami obsahu, odborníkmi v oblasti internetovej bezpečnosti detí (napríklad MVO a centrami bezpečnosti online), poskytovateľmi internetových služieb a osobami, ktoré zohrávajú úlohu vo vzdelávaní detí (napríklad rodičia a učitelia), ako aj samotnými deťmi.

VYZÝVA ČLENSKÉ ŠTÁTY, KOMISIU A ODVETVIE, ABY V RÁMCI SVOJICH PRÁVOMOCÍ:

1. podnecovali inováciu prostredníctvom používania otvoreného (open source) softvéru a otvorených noriem v záujme kvalitného obsahu online vytvoreného deťmi alebo určeného pre deti, a to prostredníctvom podpory projektov a iniciatív vrátane vytvárania interoperabilných platforiem umožňujúcich prístup k takému obsahu;
2. klasifikovali kvantitatívne a kvalitatívne aspekty obsahu online vypracovaním systémov klasifikácie podľa vekovej vhodnosti a obsahu (vrátane klasifikácie na základe spokojnosti užívateľov a odborných posudkov), ktoré sú spoľahlivé a porovnateľné medzi rôznymi krajinami a zariadeniami, pričom však budú pripúšťať rozdiely medzi členskými štátmi vyplývajúce z kultúrneho pozadia;
3. preskúmali spôsoby riešenia jazykovej bariéry pri vytváraní kvalitného obsahu online, a to napríklad prostredníctvom vylepšených strojových prekladov, a tak prispievali k vytváraniu jednotného digitálneho trhu.

OBLASŤ 2: Zvyšovanie informovanosti a preberanie zodpovednosti

VZHLADOM NA TO, ŽE:

- na účely toho, aby deti mohli používať internet bezpečne, je potrebné na jednej strane riešiť otázku technických nástrojov, prostredníctvom ktorých sa umožní bezpečná navigácia na internete, a na strane druhej odovzdať deťom vhodné znalosti, zručnosti a spôsobilosti s cieľom umožniť im, aby s prostredím online mohli zaobchádzať účinným a zodpovedným spôsobom,
- oblasť vzdelávania, ako aj rodičia zohrávajú dôležitú úlohu pri poskytovaní pomoci deťom, pokiaľ ide o prospešné a kreatívne využívanie príležitostí, ktoré ponúka internet, ako aj o identifikáciu rizík, s ktorými sa na internete stretávajú, a ich reakciu na ne. Tiež sa však uznáva, že samotní učitelia a rodičia potrebujú pomoc a odbornú prípravu nielen na to, aby mohli držať krok s rýchlymi a nepredvídateľnými zmenami vo virtuálnom živote detí, ale aj neustále sa vyvíjajúcimi technológiami,

VYZÝVA ČLENSKÉ ŠTÁTY, ABY:

1. urýchlili vykonávanie stratégií s cieľom začleniť vyučovanie o bezpečnosti online a digitálnych kompetencií v školách a aby nabádali na používanie internetu v rámci školských predmetov a v tejto súvislosti podporovali primeranú odbornú prípravu učiteľov;
2. posilňovali získavanie digitálnych kompetencií zo strany rodičov a detí v kontexte informálneho a neformálneho vzdelávania, a to aj prostredníctvom pracovníkov s mládežou v mládežníckych organizáciách, ktorí majú primeranú odbornú prípravu.

VYZÝVA ČLENSKÉ ŠTÁTY A KOMISIU, ABY:

3. aktívne podporovali účasť detí na vytváraní vnútroštátnych a celoeurópskych kampaní na zvyšovanie informovanosti, právnych predpisov alebo iných opatrení a činností, ktoré majú vplyv na činnosti detí online, napríklad ďalšou podporou vnútroštátnych panelov mládeže prevádzkovaných centrami bezpečnejšieho internetu;
4. naďalej rozvíjali mediálnu gramotnosť, najmä digitálne kompetencie, a podporovali zvyšovanie informovanosti na vnútroštátnej a celoeurópskej úrovni.

VYZÝVA ČLENSKÉ ŠTÁTY, KOMISIU A ODVETVIE, ABY V RÁMCI SVOJICH PRÍSLUŠNÝCH PRÁVOMOCÍ:

5. podporovali verejno-súkromné partnerstvá, aby s dôrazom na príležitosti, ktoré ponúka internet, zvyšovali informovanosť a podporovali preberanie zodpovednosti na vnútroštátnej úrovni, ako aj úrovni EÚ so zameraním na rodičov a deti bez ohľadu na ich sociálne zázemie, etnický pôvod a kultúrne pozadie vrátane detí zo sociálno-ekonomicky znevýhodneného prostredia a detí s osobitnými potrebami;
6. naďalej predkladali dôkazy o správaní detí online a o vplyve, ktorý majú služby a technológie na používanie internetu deťmi, a aby sa snažili o porozumenie tohto správania a vplyvu;
7. zlepšovali nástroje rodičovskej kontroly, aby boli na každom zariadení účinné a interoperabilné, ako aj dostupné v čo najväčšom počte jazykov, aby vytvárali stratégie na účely informovania rodičov o existencii nástrojov rodičovskej kontroly a aby pri tom zohľadňovali právo detí na súkromie, informácie a slobodu prejavu;

8. koordinovali spoločný, minimálny štandardizovaný spôsob podávania správ o kategóriách škodlivého obsahu, ako aj spoločné minimálne výkonnostné kritériá pre postupy podávania správ na účely ich porovnateľnosti, transparentnosti a použiteľnosti v rôznych krajinách a zariadeniach;
9. poskytovali potrebnú podporu na vytvorenie, zavedenie a monitorovanie účinného mechanizmu podávania správ o škodlivom obsahu a nadväzujúcich krokov, posilnili spoluprácu v rámci odvetvia, ako aj s vládnymi agentúrami, MVO a poradenskými linkami a aby zabezpečovali využívanie mechanizmov a príslušných platforiem a zariadení potrebných pre medzinárodnú spoluprácu;
10. vykonali a uplatňovali existujúce samoregulačné iniciatívy týkajúce sa šírenia reklamy online a aby ich aktualizovali pre nové formy šírenia reklamy.

VYZÝVA ODVETVIE, ABY:

11. uplatňovalo štandardné nastavenia ochrany súkromia a vypracovalo a uplatňovalo účinný spôsob informovania detí a rodičov o nastaveniach ochrany súkromia online;

12. ďalej rozvíjalo samoregulačné iniciatívy týkajúce sa šírenia reklamy online.

Na účely zabezpečenia účinného plnenia týchto záverov RADA EURÓPSKEJ ÚNIE vyzýva:

1. koalíciu generálnych riaditeľov, aby Rade prezentovala svoju záverečnú správu, ktorá sa očakáva v januári 2013;
2. Komisiu, aby často poskytovala spätnú väzbu a informácie o pokroku v súvislosti s vykonávaním činností, ktoré sa uvádzajú v európskej stratégii vytvárania lepšieho internetu pre deti, a to najmä v súvislosti s procesmi referenčného porovnávania a hodnotenia, ktoré sa majú vykonať na účely hodnotenia vykonávania európskej stratégie;
3. Komisiu a členské štáty, aby náležitým spôsobom využívali existujúce a budúce finančné programy EÚ na dosiahnutie cieľov európskej stratégie vytvárania lepšieho internetu pre deti vo všetkých štyroch pilieroch, ako aj týchto záverov, a to bez toho, aby boli dotknuté rokovania o viacročnom finančnom rámci na roky 2014 – 2020.